
Začni se ptát

James Patterson

Bostonský policajt cítí v kostech blížící se malér. Vnímáš pulz města, jeho ulic, hlasy lidí zní jako tvůj vlastní. Vůni moře vanoucí od přístavu znáš jako vůni vlastní ženy – je stejně uklidňující. Probudí tě kroky davu spěchajícího z Back Bay Station a k spánku tě ukolébá vytí sirén ze staré Combat Zone. Každé Vánoce dáš dohromady pár mladých vyjevených nováčků v uniformách, provázíš je z východního Bostonu a Hyde Parku do obchodů s hračkami, kde se jim pokoušíš předvést, jak báječně si můžou rozumět s dětmi. Přitom víš, že za pár let si někteří z těch poldů a těch děcek půjdou vzájemně po krku. Jenže tak to v tomhle městě chodí. Žije – zabývá se tě, zraňuje, krvácí.

Větril jsem cosi hodně zlého. Vznášelo se to v ubíjejícím vedru, až nesku-tečném ve srovnání se sněhovým popraškem na zemi vedle vozu.

Mně i kolegovi Malonemu bylo jasné, že předvolání ke komisařce věští katastrofu, a není možné ji zažehnat. Bostonský polda ví, že pozvání k návštěvě šéfky nikdy nepřinese nic dobrého.

Malone si ze mě vždycky utahoval, že mi v žilách tepe bostonský pulz – dokážu neomylně předpovědět, kdy se něco semele. To ráno, kdy došlo v průběhu maratonu k bombovému útoku, jsme zrovna v Boylston Street, asi míli od kritického místa, usměřňovali dav. Postěžoval jsem si Malonemu, že je mi divně – cítil jsem se jako v ohni. První explozi jsme zaslechli málem pod nohama, později následovaly dvě další. Seděli jsme na zadních sedadlech patrolovacího vozu; Malone koukal z okna, pohupoval kolenem a šťoural se párátkem v zubech.

„Moment... Už vím, o co jde,“ ozval se najednou. „O to dítě minulý týden. Dostaneme ocenění za záchranu.“

Před týdnem jsme se totiž ke konci služby loudali po chodníku, když před kavárnou asi dva vchody od nádraží začala nějaká žena hystericky křičet.

Stála uprostřed ulice a ukazovala na balkon v pátém patře. Na parapetu otevřeného okna sedělo batole a evidentně se mu tam líbilo. To už se začali zastavovat lidé a kdosi se ozval, že matka je v bytě, ale neodpovídá na zvonění a nezvedá mobil. Pár mužských vešlo do domu, aby vyrazili dveře, zatímco já s Malonem jsme s vlasy naježenými hrůzou sledovali, jak prcek popolezl a nejistě se postavil.

Nebyl čas dohadovat se, kdo dítě chytí. Oba jsme vyrazili současně a zachytili děcko necelý metr nad zemí. Přihlížející dav jásal a tleskal. Ukázalo se, že matka, vyčerpaná po dvou směnách, usnula s dítětem na pohovce. Balkonové dveře byly otevřené a na plotně se připaloval hrách.

Takovým chvályhodným skutkem si vysloužíš hlasité pochvaly v metru a na Youtube dobrosrdečné vtípkování, jak skvěle jsi při akci vypadal. Taky se ozvou z novin. Možná fakt přijde vyznamenání. Záchrana batolete zaměstnala manželku Siobhan na celý týden. Všem kamarádkám volala, aby sledovaly zprávy, pěla na mě chválu a tvrdila mi, jak je na mě hrdá. Připadal jsem si jako pes hrdina.

Dneska jsem však cítil v kostech, že nepůjde o zachráněné děcko.

„Tohle je zlé,“ upozornil jsem Maloneho. „Auto pro tebe pošlou, jen když vědí, že budeš po audienci příliš nasraný, než abys sedl za volant. Jsme v pořádném srabu. Radši začni uvažovat, čím jsme vrchnost namíchli.“

Malone nepřestával pohupovat kolenem. Opřel se a zadíval se na řidiče. Já jsem sevřel bezpečnostní pás, koukal, jak se mi město míhá před očima, a dohadoval se, čím nás vedení překvapí.

Vystoupili jsme před úřadem na Tremont Street a šli k výtahu. Když se dveře zavřely, postřehl jsem, že Malone náhle nějak strnul.

„Je mi to líto,“ řekl s očima upřenýma na špičky bot. „Vážně toho moc lituju, Bille.“

„Čeho?“

Neodpověděl. Musím si počkat, až to uslyším od komisařky.

O bostonském policejním oddělení koluje pověst, že sesle pro návštěvy v kanceláři komisařky sloužila původně jako elektrické popravčí křeslo. Doslechl jsem se, že jistý sadistický pitomec na místě šéfa ho kdysi získal v aukci z jedné věznice v Ohio. Stačilo jen uřezat popruhy a odstranit

ohlávku. Usadili jsme se s Malonem do dvou totožných „jiskrných holek“, jak se elektrickým křeslům přezdívá na Středozápadě. Dřevo bylo příjemně teplé a na područkách byly vyškrábané žlábký, do nichž jsem pohodlně zarýl nehty.

Před komisařkou Rachel McGinniskinovou bych neseděl rád ani za příznivějších okolností. Předkem téhle rusovlasé ženy s úzkým obličejem byl Barney McGinniskin, vůbec první Ir, který držel v ruce obušek. Od okamžiku, kdy byl Barney jmenován do funkce a oblékl modrou uniformu, předháněl se místní tisk ve vyhrocených komentářích a propukly zuřivé nepokoje. Irové v celé zemi naopak bouřlivě oslavovali. Protiimigračním a protikatolickým stranám se po pouhých třech letech podařilo Barneyho sesadit. Rachel McGinniskinová se do komisařského křesla po letech vyšplhala z čiré zlomyslnosti.

Komisařka otevřela notebook a otočila ho, abychom viděli na monitor, a pustila černobílé video.

Po několika minutách sledování mi stékal po zádech ledový pot. Ohlédl jsem se po Malonem, ale uhnul pohledem.

McGinniskinová ukázala na chlapíka na videu. „Jste to vy, detektive Malone?“ otázala se zdrceně, jako kdyby se malér týkal jí samotné. Malone jen odevzdaně přikývl. Šéfka nechala video běžet dál.

„Jste to vy, detektive Williame Robinsone?“ obrátila se na mě.

„Ano,“ přitakal jsem. Malone se stále vyhýbal mému pohledu. *Podívej se na mě, ty hajzle.* Místo toho složil hlavu do dlaní. McGinniskinová rázně zaklapla notebook.

„Máte oba padáka,“ oznámila nám tak upjatě, že bylo vidět, jak jí svaly na tváři ztuhly. „A přiznávám, že po zhlédnutí toho videa vás vyrazím s velkým potěšením. Pro lidi vašeho ražení není u policie místo. Výpověď je platná od dnešního dne. A jestli se dovím, že jste požádali o penzi, postarám se, abyste v tomhle městě nedostali místo ostrahy ani v nejmizernějším nákupním centru.“ McGinniskinová si odhrnula vlasy ze spánku, snad aby se během té vteřiny uklidnila. „Odevzdejte odznaky a zbraně,“ požádala nás.

V tom okamžiku jako by se zemská přitažlivost ztrojnásobila, měl jsem co dělat, abych se odlepil z křesla. Odepjal jsem opasek se služební pistolí a vykročil ke stolu s pocitem, že mám v nohou stovky kilometrů. Společně s Malonem jsme odložili zbraně. Při odepínání odznaku se na mě konečně podíval. Pak jsme beze slova odešli.

Na chodbě Malone konečně promluvil.

„Poslyš, Bille, já –“

„Nemůžu uvěřit, žeš to provedl,“ zasípal jsem. Třásl jsem se vztekem. „To není možné! Je po všem, vyrazila nás. Ty zasraný lháři! Ty podrazáku!“

Má práce. Moje město... Měl jsem pocit, že se na mě řítí pulzující kamenné zdi staré budovy. Malone nás zničil. Odvrhli nás jako mršiny... jako hnijící odpad. Dusil jsem se.

„Je mi to líto, Bille,“ začal zase Malone, „snažil jsem se –“

Popadl jsem ho pod krkem a smýkl jím proti zdi hned vedle dveří McGinniskinové. Musel jsem se hodně ovládat, abych mu rovnou jednu nevrátil. „Mezi námi je jednou provždy konec, rozumíš?“ napřáhl jsem proti němu výhruzně prst.

O dva roky a pět měsíců později

Celkový počet obětí činil podle Clineových počtů osm.

Věděl, že přitom vypadá jako Narcis, ale denně sedával ve druhém patře svého domu pod velkými arkýřovými okny, z nichž se mu přes cypřiše nabízel výhled na oceán, a podepisoval lejstra. Občas se za svou pýchu trochu pokáral, jindy prostě konstatoval, že se byznysu daří. Od nastěhování do malého přímořského Gloucesteru zaznamenal osm úmrtí předávkováním. Dvě za měsíc.

Z novin na něho útočily vzrušující titulky. *Epidemie. Krize. Úpadek*. Kdykoli svět sklouzl kousek hlouběji ke dnu, Cline si liboval. Zločinec vidí realitu ze svého zvráceného pohledu. Všeobecný úpadek vítá jako příslib vlastních nových šancí.

Noviny měl rozložené před sebou na stole, takže mohl dohlížet na komando, jehož členové přicházeli jeden za druhým na každodenní brífink. Cline si dal záležet, aby každý znal jeho požadavky a zásady – košile šité na míru, manžetové knoflíky, na schůzky kravaty. Neexistovaly buzerantské výstřelky, pokud jde o střih vlasů, tetování na krku, stupidní zlaté řetízky. Nejsou žádný gang, ale seriózní podnik. Muži vcházející jeden za druhým do kanceláře působili jako právníci až na to, že se pošťuchovali a dobírali se navzájem.

Cline je umlčel pohledem. Své komando rekrutoval z nejhlubší spodiny – pouličních výtržníků, kriminálních a údajně napravených násilníků. Za krátký čas do nich vtloukl vojenskou disciplínu.

„Kde trčí Newgate?“ vyštěkl, když se muži usadili. „Copak nevíte, že máte chodit včas, všiváci?“ Muži si vyměnili rozpačité pohledy, ale to se už ve dveřích objevil Newgate s miminkem v náruči. No, nebylo to miminko, ale malá holčička, ačkoli obklopená drsnáky vydělávajícími na smrti působila titěrně. Cline vstal a sledoval, jak svalnatý Newgate s jizvami na tváři postavil bosé dítě na zem.

„Moc se vomlouvám, šéfe,“ vzdechl dramaticky. „Ráno jsem se pohádal s přítelkyní, ta mi hodila děcko a zdrhla. Co mi zbejvalo?“

Batole se vydalo na prohlídku kanceláře – vytahovalo z polic knihy, plácalo umaštěnýma ručkama po oknech. Cline je mlčky pozoroval, bylo vidět, jak se mu vztekem napínají šíjové svaly. Pak sáhl po pistoli položené na stole.

„Nic se neděje, Newgate, to se stává,“ řekl. „Snad nebude zlobit. Dáme jí něco na hraní a můžeme začít. Pojď, princezničko, tady máš.“

Muži s hrůzou v očích hleděli, jak Cline láduje zásobník ostrými a uvolňuje pojistku. Newgateova dcerka zavrkala radostí, zvědavě se přibatolila ke Clineovi a vzala si od něho zbraň. Squid zabořený v rohu pohovky si zakryl tvář rukama, jako by ho mohly ochránit před případnou kulkou. Dítě kolem sebe mávalo těžkou zbraní, pak ji zvedlo a zadívalo se do černého otvoru hlavně. Cline se upřeně díval Newgateovi do očí, aby ho vyprovokoval k akci. Dítě přicupitalo k otci a namířilo na něho. „Bang-bang!“ rozesmálo se. Pokoušelo se manipulovat se spouští, ale krátký buclatý prstík na ni nedosáhl. Newgate natáhl ruku, aby mu pistoli odebral, Cline ho však předešel. Popadl ji a namířil na Newgatea, jehož tvář se zkrivila děsem.

„Takhle, princezničko,“ pronesl Cline s úsměvem.

Z*achránit mě může už jen zřícení letadla, pomyslel jsem si v čirém zoufalství.*

Marně jsem se pokoušel domluvit nájemníkům penzionu, aby upustili od pietního shromáždění za mou manželku Siobhan u příležitosti druhého výročí jejího úmrtí. A tak tu sedím na konci rozkládacího plastového stolu v borovém hájku obklopujícím velký dům, trhám na kousíčky žlutý papírový ubrousek, čekám, až to začne, a při tom fantazíruju, co by mohlo vzpo-

mínkový ceremoniál přerušit. Exploze následkem úniku plynu v kuchyni. Na kraji lesa se náhle objeví zuřivý černý medvěd. Do moře probleskujícího mezi stromy se zřítí Airbus A380. Nic z toho se nestalo. Lidé kolem mě začnou vzpomínat na Siobhan a mně nezbude než poslouchat.

S přípravou si dali práci, což pro ně bylo neobvyklé – obyčejně totiž nebylo vůbec snadné přimět stálé nájemníky penzionu k jakékoli spolupráci. Měli společné leda to, že je Siobhan během prvních měsíců po mém propuštění nějak sehnala. Vynaložila veškeré úsilí, aby pro nás na severu zajistila nový život. Vyhledala penzion na prodej, nastěhovala do něho nábytek, posháněla potřebná povolení a souhlasy pro provozování hotýlku u moře. S mnohaletým předstihem tak uskutečnila svůj sen na penzi. Ubytovala nesooudou skupinu podivínů, neobyčejně komplikovaných osobností a ztroskotanců. Já jsem v tepláčkách bloumal jako tělo bez duše. Nemohl jsem tušit, že kromě zaměstnání brzy ztratím i milovanou ženu.

Na konci stolu se zvedla Marni, vzdálená pubertální sestřenice mé ženy. Rodina ji k nám nastěhovala kvůli neustálým útěkům z domova a nesnesitelným hádkám s matkou. Sledoval jsem, jak se chystá promluvit, a bodl mě osten viny. Byl jsem za ni teď zodpovědný, jenže jsem se na ni – jako na všechno ostatní – sobecky vykašlal. Nedávno si dala udělat na tváři piercing a na levé lící kosti měla malé červené srdíčko. Nejsem si jistý, jestli si ho tam každé ráno namalovala, nebo nechala vytetovat. Je jí patnáct – věk na kérky, piercing a vyhraněný postoj ke světu. Pracně vylovila z kapsy džínů pomačkaný papír s krátkým projevem a pečlivě ho uhladila. Promnul jsem si spánky.

„Teď poslouvej,“ ukázala na mě prstem s olupujícím se černým lakem na nehtu. „Víme, žes to nechtěl, Bille. Jenže my všichni tady máme co říct a myslím, že by sis to měl vyslechnout. Je mi moc líto, že jsme na ni nezapomínali i vloni.“

„No tak dělej, ať to mám za sebou,“ mávl jsem lhostejně rukou. Nick Jones, můj nejlepší kamarád v domě, mě loktem dloubl do žeber. Zvykli jsme si jeden druhého usměřňovat, i když to někdy nebylo jednoduché. Svalnatého černocho jsem si oblíbil; jako válečný veterán mě zásoboval stovkami tak příšerných zážitků z doby nasazení na Středním východě, že mé vlastní trauma připomínalo ve srovnání s nimi pohádku.

„Nechej toho,“ zasyčel Nick.

„Ty toho nechej.“ Hodil jsem po něm croissantem. Hravě ho zachytil a s chutí se do něho zakousl.

„Nejvíc mi chybí Shiohhanin děsný hudební vkus,“ začala Marni. Ostatní příkyvovali, někteří se rozesmáli. Sepjal jsem ruce, až mi zbělely klouby, a obrátil zrak k obloze s nadějí na padající letadlo. „Siobhan byla báječná kuchařka a při vaření si vždycky pouštěla hudbu,“ vzpomínala Marni. Mrkla na papír. „Nemohli jste se objevit na chodbě, aby vás u schodiště neodchytila a nepřiměla si v kuchyni zatančit. Bylo to děsně trapné. Barákem se nesly ty nudné milostné balady – Whitney, Bonnie, Céline... Fakt starodávňý, ujetý styl.“

„Starodávňý?“ Odrflk jsem si a natáhl se k Nickovi. „Céline Dion byla na vrcholu žebříčků v polovině devadesátých.“

„Mlč,“ napomenul mě.

„Líbilo se mi, jak Siobhan s vařečkou místo mikrofonu, s rukou nataženou dopředu a s bolestnou grimasou zpívala Bonnie Tyler. Díky Siobhan znám ty songy zpaměti. Jsou zaprášené, ale nikdy je nezapomenu. Je mi po Siobhan děsně smutno. Mám mámu, jenže Siobhan byla... byla pro mě lepší máma.“

Všichni ke mně obrátili pozornost, aby viděli, jak na mě Marnina pocta zesnulé manželce zapůsobila. Založil jsem ruce na hrudi a povzdchl.

To se už zvedl šerif Clayton Spears, taky s papírem v ruce. Na okamžik jsem ocenil práci, kterou si přítomní dali s přípravou vzpomínkové akce a přiměli mě zúčastnit se. Na stole byly rozložené žluté papírové tácky a žluté ubrousky, někdo dokonce naaranžoval do sklenic žluté květy. Manželčina oblíbená barva...

Clay byl v uniformě – pravděpodobně přijel rovnou z noční služby. Ohromné břicho mu zakrývalo opasek s pistolí.

„Všichni víte, že jsem se sem nastěhoval... ehm... protože se mi rozpadlo manželství,“ pronesl. Brada se mu roztřásla. „Není snadné zachovat si mužskou hrdost, když vám žena zdrhne s jiným. Navíc jsem v pozici muže zákona, takže do mého soukromí vidí celý Gloucester.“

Šerifova manželka neutekla jen tak s někým. Uhranul ji mladý model, který se s pár kamarády ubytoval v penzionu jen na víkend. Za dva dny stihl paní Spearsovou přemluvit, aby se vykašlala na šerifa, sbalila se a skočila do vozu s bandou devatenáctiletých frajerů. Od toho dne o ní nikdo neslyšel.

„Siobhan se mnou proseděla celé noci. Trpělivě naslouchala a dodávala mi sílu. Sedávali jsme v zahradě, pojídali pizzu, pozorovali hvězdy... Díky ní jsem se zase začal cítit jako... Víte, že nejsem žádný George Clooney, ale pomohla mi vrátit sebevědomí a chlapskou hrdost. Přesvědčila mě, že si zasloužím lásku a jsem dobrý mužský.“

Clay se rychle posadil – možná proto, aby se nerozbrečel. Plastová židle pod jeho váhou varovně zavržala.

Všiml jsem si přijíždějícího auta. Prudce zabrzdilo před domem, až se kolem rozlétna sprška štěrku.

„Jmenuju se Angelika Grace Thomas-Lowellová,“ představila se dívka, která v penzionu žila už dva roky. Z nějakého důvodu se pokaždé představovala celým jménem. „Jsem veganka, aktivistka, provokatérka... a autorka bestsellerů.“

Vůz u domu pro mě představoval vítané rozptýlení. Natáhl jsem se na židli, abych viděl za Angeliku, jenže mi stínily její vyzáblé, žilnaté ruce. Zdálo se, že si připravila projev na celou stránku.

„Osobně si upřímně cením toho, s jakou ochotou Siobhan vždycky naslouchala, když jsem se jí svěřovala se svými literárními záměry. Tvořivý proces není vždy přímočarý, naopak. Myšlenky předbíhají jedna druhou, rozbíhají se, někdy jsou dost chaotické. Siobhan sice četla brak a její kritické poznámky jsem často považovala za naivní, přesto jsem je vnímala jako upřímně míněnou podporu.“

Nick vedle mě se najednou postavil. Ohlédl jsem se. Spěchala k nám nějaká žena. Tak tedy nikoli letecká katastrofa, výbuch plynu ani rozzuřený medvěd, ale přece *něco*. Pohotově jsem se také zvedl od stolu.

Ellii Minnowovou jsem vídal ve městě. Přichvátala k Nickovi a popadla ho za zjizvenou paži.

„Nicku, Bille, musíte mi pomoci. Jde o Winleyho.“

„Co se stalo?“ zpozorněl Nick.

„Samozřejmě pomůžeme.“ Natáhl jsem se pro svůj mobil na stole.

Marni se zatvářila dotčeně, a tak když jsem procházel kolem, pohladil jsem ji po rameni. „Omlouváme se, ale povinnost volá. Pokračujte bez nás. Díky.“